

عنوان: طراحی پوستر "راهنمای شستشوی دست‌ها" و راهنمای "استفاده از مواد ضد عفونی کننده دست‌ها"

نویسندگان: سیده هانیه دهقان منشادی* (۱) فاطمه رحیمی (۲) سیما فیض اله زاده (۳) ربابه حقوردی (۴) فائز السادات جلال زاده (۵)

(۱ و ۲) کارشناسی ارشد پرستاری مراقبت ویژه، مرکز تحقیقات قلب و عروق، دانشگاه علوم پزشکی البرز، کرج، ایران.

(۳) دکترای تخصصی پرستاری، دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه علوم پزشکی البرز، کرج، ایران.

(۵) کارشناس ارشد روانشناسی، واحد توسعه تحقیقات بالینی شهید رجایی، دانشگاه علوم پزشکی البرز، کرج، ایران

آدرس: واحد توسعه تحقیقات بالینی، مرکز آموزشی درمانی شهید رجایی، دانشگاه علوم پزشکی البرز، کرج، ایران ایمیل نویسنده مسئول h.dehghan1396@gmail.com

مقدمه:

عفونت‌های بیمارستانی یکی از شایع‌ترین علل مرگ و میر و افزایش معلولیت در بیماران بستری در مراکز درمانی به شمار می‌رود که اثرات گسترده‌ای بر بیمار، خانواده‌ها و نظام مراقبت بهداشتی دارد. این عفونت‌ها می‌تواند موجب افزایش مدت اقامت بیمار در بیمارستان و تحمیل هزینه‌های سنگین بر بیماران و نظام بهداشتی درمانی کشور و در نهایت مرگ و میر بیماران گردد. در کشورهای در حال توسعه عفونت‌های قابل پیشگیری ناشی از آرایه مراقبت‌های بهداشتی درمانی ۴۰٪ و بیشتر برآورد شده است. طبق آمارهای جهانی بیشتر عفونت‌های بیمارستانی از طریق دست‌کارکنان مراقبت بهداشتی انتقال می‌یابد و دیر زمانی است که تأثیر بهداشت دست کارکنان مراقبت بهداشتی در پیشگیری از عفونت‌های بیمارستانی شناخته شده است. بهداشت دست به شستشوی دست (هندوآش) با آب و ماده دترجنت (ماده شوینده) و یا هندراب (استفاده از ماده الکلی) اطلاق می‌شود. عدم کفایت (مصرف ماده ضد عفونی کننده به مقدار یا در زمان ناکافی) یا عدم رعایت مناسب بهداشت دست در طی ارائه خدمت به یک بیمار یا حین تماس با بیماران مختلف منجر به انتقال میکروبی می‌شود. یکی از راه‌های مؤثر جهت آموزش پرسنل و بیماران؛ طراحی و نصب پوسترهای آموزشی "بومی و با وضوح و شفافیت کامل" در زمینه نحوه صحیح شستشو و ضد عفونی دست‌ها بویژه در کنار روشویی و سرویس‌های بهداشتی جهت می‌باشد.

روش کار:

طبق بررسی‌های انجام شده توسط رابطین کنترل عفونت بیمارستان و گزارش نهایی سوپروایزر کنترل عفونت بیمارستان، میزان رعایت بهداشت دست در کلیه بخش‌های بیمارستانی به طور کلی درصد برآورد شده است. جهت افزایش میزان رعایت بهداشت دست‌ها و تأثیر شگرف آن در کاهش ریسک عفونت‌های بیمارستانی، آموزش و فرهنگ‌سازی این مهم در بین پرسنل بهداشتی درمانی و بیماران بسیار حائز اهمیت است.

یافته‌ها:

از آنجا که شستشو و ضد عفونی دست‌ها بر طبق پروتکل‌های سازمان بهداشت جهانی، در ۵ موقعیت اساسی (قبل از تماس با بیمار، بعد از تماس با بیمار، قبل از انجام پروسیجرهای آسپتیک، پس از مواجهه با مایعات بدن بیمار و پس از تماس محیط اطراف بیمار) لازم الاجرا می‌باشد و این موقعیت‌ها بارها و بارها در طول یک شیفت تکرار می‌شوند؛ بنابراین لازم است بطور

صحيح شستشو و ضدعفوني دست‌ها انجام شود. يكي از موارد آموزش پرسنل به بيماران جهت کاهش عفونت‌هاي بيمارستاني نيز نحوه صحيح شستشو و ضدعفوني دست‌ها مي‌باشد. يكي از روش‌هاي مؤثر و آسان يادگيري براي دو گروه هدف پرسنل زيرمجموعه و ارباب رجوع (عموم مردم)، استفاده از اشكال ساده آموزش و به زبان ساده و خلاصه همچون پوستر مي‌باشد. زيرا به دليل كم حجم بودن، مي‌توان مطالب آموزشي مهم را با سرعت بيشتري به فراگيران انتقال داد.

بحث و نتيجه گيري:

(۱) افزايش پذيرش و تبعيت از پروتكل صحيح شستشو و ضدعفوني دست‌ها تأثير بر كيفيت يا بهبود عملکرد

(۲) شستشو و ضدعفوني صحيح دست‌ها در كمتر از يك دقيقه با مشاهده پوستر تأثير بر زمان

(۳) کاهش ميزان مصرف آب (شستشوي اصولي در زمان كمتر از يك دقيقه) تأثير بر هزينه

(۴) کاهش انتقال عفونت در بين كاركنان و بيماران تأثير بر ايموني

(۵) کاهش موارد استعلاجي كاركنان ناشي از بيماري‌هاي عفوني تأثير بر كيفيت يا بهبود عملکرد

(۶) پيشگيري از عفونت‌هاي ناشي از بستري شدن تأثير بر كيفيت يا بهبود عملکرد

(۷) کاهش هزينه‌هاي درماني و بستري ناشي از عفونت‌هاي بيمارستاني تأثير بر هزينه

كلمات كليدي: بهداشت دست، ضد عفوني، طراحي پوستر